

**Visie op
sportmaatschappelijke
vraagstukken aan de
hand van
beargumenteerde
betogen**

**WIE
OVER ZICH
LAAT
LOPEN
IS
EEN STOEPTEGEL**

Loesje

POSTBUS 1045
6801 BA ARNHEM

Student: Lucia Everts
Studentnummer: 1113636
Vak: Sport, Bewegen en Samenleving
VOE-code: SB4.SBS.VT.17
Docent: Aart-Jan Warnaar
Leerteamcoach: Aart-Jan Warnaar
Datum: 29 december 2020

Versie 1

Inhoudsopgave

NEEM GEZONDHEID NIET ALS DOEL, MAAR ALS MIDDEL	3
TOPSPORT IS TE MOOI VOOR DOPING.....	4
WERELDSTERREN NIET WELKOM OP DE OLYMPISCHE (WINTER)SPELEN	5
OVER DE GRENS?.....	6
HET BEGINT BIJ EEN GRAP	7
VROEGBLOEIER OF LAATBLOEIER?.....	8
VAK VISIE	9
BRONVERMELDING	10

Neem gezondheid niet als doel, maar als middel

Machteld Huber heeft met positieve gezondheid de zorg veroverd. Volgens het Institute for Positive Health (z.d.) vormt haar verkennend wetenschappelijk onderzoek de aanleiding van 'gezondheid als het vermogen je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.' Is het gezond oud worden dan een keuze? Ik vind dat gezond oud worden een keuze is.

"Regelmatig bewegen is niet alleen winst voor een langere lichamelijke zelfstandigheid, maar houdt ook het brein langer fit!" (Hiemstra, 2019). Professor Scherder sluit zich hierbij aan en geeft aan dat bewegen zorgt voor verbetering van het geheugen, de cognitieve functies en de intellectuele functies (Scherder, 2013). Bewegen heeft dus een positieve invloed op het brein. De ouderen hebben een lager risico op cognitieve achteruitgangen. De kans op dementie en Alzheimer neemt dan af blijkt uit onderzoek van De Zeeuw (2019). De ouderen hebben hierin een keuze dat zij meer kunnen gaan bewegen, zodat hun brein langer fit blijft naast hun lichaam.

Volgens Waldinger (2016) zorgen goede relaties ervoor dat wij gezonder zijn en bewegen niet. Waldinger heeft namelijk meegewerkt aan The Harvard Study of Adult Development, een 75-jarig onderzoek over 724 mannen hun leven. Uit dit onderzoek kwamen drie belangrijke uitgangspunten naar voren.

1. Sociale connecties is erg goed voor de mens.
2. De kwaliteit van hechte relaties moeten goed zijn, dit werkt beschermend.
3. Goede relaties beschermen niet alleen ons lichaam, ze beschermen ook onze hersenen.

"De mensen die een relatie hebben waarin zij het gevoel hebben dat ze in tijden van nood op de andere persoon kunnen rekenen, bij hen blijven de

herinneringen langer scherp. Andere ouderen die de relatie niet op die manier ervaren, hebben eerder last van geheugenverlies." (Waldinger, 2016)

Dit toont aan dat een goede relatie invloed heeft op de gezondheid en bewegen niet. Echter hebben ouderen niet een keuze in het hebben van een goede relatie. Het opbouwen van een relatie tussen ouderen is niet vanzelfsprekend. "Contact leggen en onderhouden met anderen is moeilijk", aldus Eenzaamheid.nl (2019). Indien het ouderen niet lukt om een goede relatie op te bouwen, hebben zij ook geen keuze in het gezond ouder worden volgens Waldinger (2016).

Doordat het leggen van contact erg lastig kan zijn voor ouderen, zijn er beweegtuinten gecreëerd. De beweegtuin is een speciale plek voor ouderen waar zij kunnen bewegen, hun spieren kunnen trainen, beweegactiviteiten volgen en contact kunnen maken met andere ouderen (Bolt, 2019). De beweegtuin is dus positief voor het brein op het gebied van bewegen en positief op het gebied van relaties opdoen. De ouderen hebben hier ook de keuze om naar de beweegtuin te gaan zodat zij hun gezondheid onderhouden en/of een goede relatie opbouwen.

Concluderend hebben ouderen zelf de keuze om gezond oud te worden. Zij bepalen zelf of zij dat ommetje gaan maken of dat zij een gesprek gaan voeren met de andere ouderen in de beweegtuin. Gezond oud worden is dus een keuze.

Topsport is te mooi voor doping

“De charme van sport is het zien van een topsporter die als winnaar over de finish gaat” (Velthuis, 2010). Volgens David Howman (NOS, 2015) gebruikt echter meer dan 10% van de topsporters doping. Een klein percentage van deze topsporters worden betrapt. Er gaan dus topsporters als winnaar over de finish, terwijl zij doping gebruiken. Door het gebruik van doping is topsport ter definitie oneerlijk!

Volgens Dubbink (2017) is eerlijke sport is de enige sport die bestaat en die alle sportliefhebbers kunnen waarderen. Een valsspeler door dopinggebruik is niet de favoriet van een sportliefhebber. Een voorbeeld is dopinggebruiker wielrenner Lance Armstrong. Na jaren onderzoek is Lance Armstrong onderuitgehaald door een onderzoeksrapport van Het United States Anti-Doping Agency. Zij publiceerden het onderzoeksrapport met alle beschuldigingen tegen de sporter. Lance Armstrong heeft op 17 januari 2013 zijn dopinggebruik bekend (De Bruijn, 2018). Hij is meerdere Toerzeges kwijtgeraakt. Lance Armstrong heeft niet alleen de sportliefhebbers teleurgesteld, maar hij toont de sportliefhebbers ook de kwetsbaarheid van de beschaving, aldus Dubbink (2017). Lance Armstrong heeft laten zien dat topsport oneerlijk is door het gebruik van doping.

Topsport kán zonder doping. Het zetten van wereldrecords of het beklimmen van bergen in de Tour de France duurt dan alleen langer. “Maar de kans dat topsport ooit dopingvrij wordt, is klein, omdat er altijd sporters én dokters zijn die de controles (proberen te) omzeilen” (van der Gaag, z.d.-a). Daarnaast kosten dopingcontroles ontzettend veel geld. Een handvol positieve testen staan tegenover tienduizenden controles. “Nog meer controles, nog meer geld is zinloos”, verklaarde Simon (Van Holland, 2013). “Als we eindelijk in een laboratorium dichtbij het opsporen van een nieuw product zijn, is er alweer een nieuw product in omloop.” Doping maakt maar een extra verschil in de oneerlijkheid van topsport. Doping kan net zo goed worden toegestaan.

Bill Bock vindt daarentegen dat een handvol positieve testen tegenover tienduizenden controles juist vragen om meer inzet. “Dat er ‘veel te weinig’ sporters worden ‘gepakt’ schreeuwt om een strengere aanpak” (Van Holland 2013). Topsporters betalen namelijk na hun carrière de prijs met leverkanker, depressies, onvruchtbaarheid en miskramen” (Van der Gaag, z.d.-a). Daarnaast gaat sport juist sport om ongelijkheid. Je wilt de ander verslaan die een schoenmaat heeft van maat 53. Je wilt de topsporter verslaan die een jaloersmakend DNA heeft. Daar gaat de sport om. Bovendien “bestaat sport bij de gratie van ongelijkheid, anders eindigen alle wedstrijden in 0-0”, aldus Olfers (2016). Laten we de sport nu niet nog oneerlijker maken door middel van doping.

De charme van sport is het zien van een topsporter die als winnaar over de finish gaat. Door het gebruik van doping weten sportliefhebbers nooit wie de echte winnaars waren. Topsport is dus door het gebruik van doping per definitie oneerlijk!

Wereldsterren niet welkom op de Olympische (Winter)spelen

Marlou van Rhijn, Kenny van Weeghel en Jitske Visser zijn enkele Nederlandse voorbeelden van wereldsterren. Zij zijn niet welkom op de Olympische (Winter)spelen. Dit komt door het feit dat zij een handicap hebben. Marlou, Kenny en Jitske zijn drie van de 4.500 Paralympische sporters. De Paralympische Spelen vinden enkele weken na de Olympische Spelen plaats. Echter zijn de meeste toeschouwers dan al naar huis en is er nog amper media-aandacht voor de Paralympische sporters. Paralympische sporters zijn net zo belangrijk als Olympische sporters. Ik vind dat de Olympische en Paralympische Spelen een geïntegreerd evenement moet worden.

“Esther Vergeer, chef de mission van de paralympiërs, is ervan overtuigd dat de Spelen dichter op elkaar kunnen of meer in elkaar vervlochten zouden kunnen zijn” (Laanen, 2018). Het vervlechten van beide Spelen kan meer kracht en impact hebben op de maatschappij en het kan ook de positie van gehandicapten verbeteren. Het geeft een vlucht op de positie van gehandicapten. Echter geeft Esther Vergeer ook aan dat de Olympische en Paralympische Spelen niet zo makkelijk samen te voegen zijn. “De Olympische Zomerspelen kennen tienduizend atleten en de Paralympische Spelen maar 4.500. Dan heb je ineens 15.000 atleten waar je transport en eten voor moet hebben” (Laanen, 2018). Daarnaast moeten het International Olympic Committee en International Paralympic Committee gaan samenwerken. Zij hebben beiden namelijk hun eigen structuur, beleid, commerciële belangen en sponsors. Hier komt ook nog erg veel bij kijken. Volgens Esther Vergeer is het dus niet makkelijk om beide evenementen samen te voegen (Laanen, 2018).

Het is dan wellicht niet makkelijk, maar wel mogelijk. Dit hebben de ABN AMRO World Tennis Tournament en de Commonwealth Games laten zien. “Het World Wheelchair Tennis Tournament is volledig geïntegreerd in het ABN AMRO World Tennis Toernament en vindt dus ook plaats op de banen van Rotterdam Ahoy” (ABN AMRO, 2019). Alle 12.000 bezoekers hebben dus ook oog voor de rolstoeltenissers. Bij de Commonwealth Games gaat het er ook zo aan toe. Rutten (2014) geeft aan dat bij de Commonwealth Games de rolstoelfinale in het volle atletiekstadion een spektakelstuk was. Beide voorbeelden tonen dus aan dat de Paralympische sporters ook veel toeschouwers en media-aandacht verdienen. Daarnaast zijn er voor de Olympische spelen sporters in overvloed, “maar Paralympisch talent is lastiger te vinden”, aldus Velthuis (2016). Doordat de Paralympische sporters meer onder de aandacht worden gebracht wanneer er een geïntegreerd evenement is, is er meer belangstelling voor gehandicapte sporters. Dit kan uiteindelijk leiden tot meer Paralympische sporters, aldus Martijn Berghman tijdens het gastcollege (persoonlijke communicatie, 19 oktober 2020). Het integreren van beide evenementen tot één evenement levert een dus groot voordeel op voor de Paralympische sporters.

De Olympische en Paralympische Spelen moet een geïntegreerd evenement worden, omdat de Paralympische sporters net zo belangrijk zijn als de Olympische sporters. De Paralympische sporters verdienen ook alle aandacht!

Over de grens?

De documentaire 'Turn!' is de laatste tijd negatief in het nieuws geweest. De film laat zien met welke onderwerpen topsportkinderen moeten worstelen. Daarentegen is het niet de bedoeling om de turnsport over één kam te scheren. "Topsportkinderen in Nederland. Dat zijn verlegen glimlachjes, maar ook ogen vol passie", aldus Scholten (2020). Topturnen voor kinderen onder de 12 jaar moet niet verboden worden.

Turnen en gym boost het zelfvertrouwen van kinderen en draagt bij aan hun sociale ontwikkeling. (Van den Beemt, 2017). Hierbij is het van belang dat het plezier en de groei van het kind voorop staat. Toch is het doel te vaak het behalen van een medaille, terwijl het doel juist de ontwikkeling van het kind moet zijn volgens Nicolette Schipper van Veldhoven (Scholten, 2020). Marian van Leijssen, de moeder een jong turntalent, geeft hierover het volgende aan: "Van een talentvolle energie turnster veranderde ze in gereedschap om een trainer succesvol te maken" (Janssen, 2020). Dit toont aan dat het gaat om het behalen van een medaille en niet de ontwikkeling van het kind.

Daarentegen zijn er talloze voorbeelden van topsportkinderen die plezier hebben in hun sport. Een voorbeeld hiervan is Lucas. Lucas kan met stralende ogen vertellen over de kick die hij voelt als hij na een jaar oefenen eindelijk een bepaalde draai kan op de brug. "Een nieuw element doen, is heel spannend. Ook door die spanning ben je heel blij als het lukt" (Scholten, 2020). Het gaat voor deze kinderen om het behalen van een medaille, zijn of haar ontwikkeling, maar voornamelijk om het plezier dat zij ervaren en beleven in de sport! Topturnen voor kinderen onder de 12 jaar moet om deze reden niet verboden worden.

Nu liggen er veel vragen of uitputting op de loer ligt en dat er een onveilig sportklimaat is. Dit kan echter goed weerlegt worden. Ronan is een topturner en geeft aan dat de buitenwacht misschien alleen maar een eentonig levensritme ligt, maar dat juist elke dag anders is (Scholten, 2020). "Turnen eist heel veel, fysiek en mentaal. Daarom is elke dag eigenlijk een uitdaging. Elke dag is een avontuur" (Scholten, 2020). Deze kinderen halen er plezier uit het feit dat zij fysieke uitputting ervaren.

Indien kinderen geen plezier meer hebben in topturnen, moeten zij stoppen met de sport. De kinderen die juist het plezier halen uit het topturnen, werken ook hard voor hun prestaties. Geen enkele negativiteit houdt hen tegen. Hierdoor moet topturnen voor kinderen onder de 12 jaar niet verboden worden. Je pakt het plezier van jonge topturners toch niet af? Wat hier perfect bij aansluit is de tekst van Loesje (Loesje, 2013):

GEZOND

NIET SPORTEN
MET TEGENZIN

Topturnen voor kinderen onder de 12 jaar moet niet verboden worden.

Het begint bij een grap

“Excelsiorspeler Ahmad Mendes Moreira krijgt racistische leuzen naar zijn hoofd tijdens een wedstrijd tegen FC Den Bosch” (Van der Gaag, z.d.-b) Dit incident heeft veel losgemaakt in de voetbalwereld. Het weekend erna zijn meerdere wedstrijden gestart met een minuut stilte. Hierbij spreken clubs en spelers zich samen uit tegen racisme (Van der Gaag, z.d.-b). Er moet er hard worden opgetreden om een einde te maken aan racisme in de sport.

Formule 1-coureur Lewis Hamilton heeft onlangs aangegeven dat niemand wordt geboren met racisme of haat in zijn hart. Het wordt vaak aangeleerd door de mensen waar tegenop wordt gekeken (Van de Wal, 2020). “Ieder weldenkend mens zal tegen racisme zijn en snapt dat het verkeerd is. Racistisch denken gebeurt echter vaak onbewust en komt ook voor bij weldenkende mensen. Dit maakt het probleem juist zo complex”, aldus Lewis Hamilton (Van de Wal, 2020).

Politicoloog en emeritus hoogleraar politieke theorie Meindert Fennema sluit zich hier bij aan. “Racisme zit in de hoofden en harten van mensen, soms ongewild en onbewust. Iedereen maakt zich er schuldig aan” (Fennema, 2020). Fennema vindt wel dat niemand bestraft mag worden omdat iemand in het openbaar zegt dat diegene niet houdt van Marokkanen of dat negers stinken.

Het is heel onaangenaam, kwetsend en onsmakelijk, maar niet strafbaar. Rassendiscriminatie en racisme aan elkaar gelijkstellen en vervolgens allebei strafbaar maken betekent het einde van onze liberale samenleving. Zodra bepaalde meningen of motieven in plaats van gedragingen worden verboden, belanden we in een totalitaire samenleving. (Fennema, 2020)

Het hard optreden om een einde te maken aan racisme in de sport vindt Fennema

overdreven. Daarentegen is sport de verbindende factor in de huidige samenleving en in de huidige samenleving is racisme niet welkom. Daarnaast komt iedereen elkaar tegen op het sportveld. Dorrit de Jong, raadslid GroenLinks Amsterdam, geeft aan dat op het sportveld geen ruimte mag zijn voor discriminatie en racisme “en dat is de reden dat we alles moeten doen om dit tegen te gaan” (De Jong & Blom, 2020). Daarnaast is de vrijheid van meningsuiting voor iedereen een belangrijk mensenrecht, maar dat geldt ook voor het recht om niet gediscrimineerd te worden (Anne Frank Stichting, 2018). Bovendien behoort tot de kern van mensenrechten het verbod op discriminatie. Alhoewel de grens tussen discriminatie en vrije meningsuiting niet altijd duidelijk is, zijn er wel richtlijnen en afspraken die helpen om deze grens te bepalen (Anne Frank Stichting, 2018).

“Soms is racisme en discriminatie in de sport overduidelijk, en komt het dan ook groot in het nieuws. Maar vaak is racisme en discriminatie subtieler, en soms niet een bewust” (De Jong & Blom, 2020). Er worden dingen gezegd onder het mom van een onschuldig grapje, maar die komen hard aan. Er moet gewoon hard worden opgetreden om een einde te maken aan racisme in de sport!

Zoals Nelson Mandela ooit zei: “Sport has the power to change the world” (Mulcahy, 2017).

Vroegbloei of laatbloei?

“De selectie in het echte leven begint bij het naar de middelbare school gaan. Dan gaat ieder zijn weg en zie je voor het eerst verschillen. Laten we het met sporten dan ook doen”, aldus Myjer (2019). De ontwikkelkansen van de kinderen sluiten wij onterecht uit met het selecteren van talentvolle spelers en hierdoor moet het selecteren van jeugdsporters pas na de puberteit plaatsvinden.

Steeds meer hockey- en voetbalclubs zetten hun vraagtekens bij het vroege selectiebeleid dat nu nog bij veel amateurclubs gebruikelijk is (Broekman, 2019). Dankzij deze twijfels heeft de voetbalbond KNVB onderzoek gedaan naar alternatieve opleidingsmodellen, zodat alle jeugdvoetballers over een langere periode meer gelijke kansen krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. “De achterliggende gedachte van dit onderzoek is dat jonge voetballers en hockeyers waarschijnlijk meer plezier in hun sport hebben en meer kans krijgen om hun talenten te ontwikkelen als ze tot latere leeftijd allemaal evenveel aandacht krijgen” (Broekman, 2019).

Echter worden talentvolle spelers juist zo vroeg mogelijk geselecteerd zodat clubs met hun eerste elftal op zo’n hoog mogelijk niveau kunnen spelen. Talentvolle spelers worden op die manier zo vroeg mogelijk goed opgeleid (Veenbrink, 2018). Daarnaast geeft de KNVB Media (2019) aan dat er niks mis is met het indelen van jonge voetballers op zijn of haar eigen niveau. “Elk individu heeft een niveau nodig waarop keuzes uitdagend zijn en waarin er balans is tussen lukken en mislukken. Daarnaast is de aanwezigheid van leeftijdsgenoten belangrijk en moet de indeling passen bij de ambities en motivatie van de voetballer.” “Hoe eerder je begint met het opleiden van talentvolle spelers, des te groter de kans dat zij ontwikkelen tot goede speler die later van waarde zijn voor het eerste elftal” (Veenbrink, 2018).

Daarentegen blijkt uit Australisch onderzoek onder 256 topsporters dat slechts 7% vroeger

ook altijd tot de besten behoorde. “En dat maar liefst 84% als kind niet werd gescout en/of vaak niet in het hoogste team speelde. Zij kwamen via een omweg aan de top” (TOS-Actief, 2016). Er is dus helemaal geen grote kans dat zij zich ontwikkelen tot een goede speler. Daarnaast blijkt uit een rapport van het IOC dat talentvolle kinderen die nog niet geselecteerd zijn in de vroege levensjaren verder achteropraken, doordat zij minder ondersteuning ondervinden en mogelijk kampen met negatieve emoties (TOS-Actief, 2016). Veenbrink zijn onderzoeksresultaten “wijzen erop dat nummering en terminologie als ‘selectie’ en ‘niet-selectie’ en het verwachtingspatroon wat rondom niet-selectiespelers heerst een negatief effect heeft op het zelfbeeld van diezelfde jeugdspelers”, aldus Broekman (2019).

“Talent herkennen en uitdagen, in plaats van zeggen: jij bent mijn volgende topper.”
(Vissers, 2020)

“We moeten uitgaan van de ontwikkeling van het kind. Dat is moeilijk voor veel mensen”, aldus bewegingswetenschapper Sebastiaan Platvoet (Vissers, 2020). Daarnaast blijkt uit studies dat het veel beter is als een kind zich op jonge leeftijd bezighoudt met meerdere sporten (TOS-Actief, 2016). Er wordt dan profijt gehaald uit de mentaliteit, beweeglijkheid, motoriek en motivatie. Alle argumenten schreeuwen erom dat het selecteren van jeugdsporters pas na de puberteit moet plaatsvinden!

Vak visie

Met behulp van deze betogen heb ik gewerkt aan mijn visie op mijn toekomstige rol in de maatschappij als sportkundige. Ik heb kritische gereflecteerd op de maatschappelijke betekenis van sport en bewegen, waarbij ik door middel van onderbouwde argumenten mijn standpunt heb gefundeerd. De betogen stralen heel erg uit wie ik ben. Ik heb een duidelijke mening en sta klaar voor iedereen. In betoog vier en zes komt goed naar voren dat ik mij kan verplaatsen in andermans meningen en ik dingen vanuit een ander perspectief kan benaderen. Deze twee betogen staan recht tegenover elkaar. Daarnaast laten alle betogen zien dat ik een maatschappelijke visie heb op sport.

In mijn eerste betoog geef ik aan dat gezond oud worden een keuze is. De Nederlandse bevolking wordt steeds ouder, waarbij wij steeds langer leven zonder beperking. Hierbij is het van belang dat ouderen ervoor zorgen dat zij fit blijven. Ik kan als sportkundige mijn steentje eraan bijdragen en bijvoorbeeld wandelmomenten organiseren voor de ouderen. Maar de ouderen hebben het zelf in de hand of zij gezond oud worden.

Ik vind dat iedereen gelijke kansen moet krijgen. Dit straalt ik ook uit in mijn tweede betoog. Ik maak mij hier hard voor het feit dat door het gebruik van doping topsport ter definitie oneerlijk is. Topsport kan zonder doping en het is belangrijk dat de topsporter als een echte winnaar over de finish gaat, niet als een winnaar die vals speelt. Er is al ongelijkheid doordat de één altijd sterker zal zijn dan de ander, laten we dit niet nog oneerlijker maken door het gebruik van doping.

Ook in mijn derde betoog komt het duidelijk naar voren dat ik klaar sta voor iedereen. Paralympische sporters zijn net zo belangrijk als Olympische sporters. Iedereen verdient evenveel aandacht. De Olympische en Paralympische spelen moet dan ook een geïntegreerd evenement worden. Iemand is toch niet minder belangrijk, omdat diegene een handicap heeft?

In mijn vierde betoog heb ik de stelling vanuit de andere kant bekeken. Er zijn talloze redenen te bedenken waarom topturnen voor kinderen onder de 12 jaar verboden moet worden. Ik wilde door middel van dit betoog laten zien dat ik ook vanuit een ander perspectief kan denken en handelen. Ik heb gekeken waarom topturnen onder de 12 jaar juist niet verboden moet worden. Het grootste argument wat niet weerlegbaar is, is het plezier dat de kinderen ervaren. Zolang kinderen plezier hebben in hun sport, mag jij dit niet van hen afpakken.

Rasisme in de sport is iets wat ik erg lastig vind om te zien. Het zwart maken van een ander, een ander lager dan jezelf zetten en iemand belachelijk maken om zijn of haar huidskleur. Er moet gewoon hard worden opgetreden om een einde te maken aan racisme in de sport. Dit wordt goed aangegeven in betoog 5. Iedereen heeft het recht om te sporten en hier plezier in te hebben ongeacht zijn of haar huidskleur.

Mijn laatste betoog staat recht tegenover betoog vier. In betoog vier vind ik dat topturnen voor kinderen onder de 12 jaar niet verboden moet worden. In betoog zes pleit ik juist voor het feit dat het selecteren van jeugdsporters pas na de puberteit moet plaatsvinden. In betoog zes geef ik duidelijk aan dat de ontwikkeling van het kind belangrijk is. Wanneer kinderen voor hun puberteit al geselecteerd worden, kan dit grote nadelige gevolgen hebben voor het kind. Daarnaast blijkt uit studies dat het beter is als een kind zich op jonge leeftijd bezighoudt met meerdere sporten. Het is gewoon belangrijk om aan het kind te denken.

Bronvermelding

- ABN AMRO. (2019, 10 januari). *ABN AMRO en tennis*. Geraadpleegd op 10 november 2020, van <https://www.abnamro.com/nl/over-abnamro/in-de-maatschappij/sponsoring/sport/tennis/index.html>
- Anne Frank Stichting. (2018, 6 november). *Waar ligt de grens tussen vrijheid van meningsuiting en discriminatie?* Geraadpleegd op 21 december 2020, van <https://www.annefrank.org/nl/themas/discriminatie-en-gelijke-rechten/waar-ligt-de-grens-tussen-vrijheid-van-meningsuiting-en-discrimi/>
- Bolt, C. (2019, 20 november) *Bewegen in de tuin van een zorgcentrum uitkomst voor ouderen*. Geraadpleegd op 6 oktober 2020, van <https://www.allesoversport.nl/artikel/bewegen-in-de-tuin-van-een-zorgcentrum-uitkomst-voor-ouderen/>
- Broekman, A. (2019, 14 februari). *Jong geleerd... Wel of juist niet selecteren onder sportertjes?* Geraadpleegd op 1 december 2020, van <https://www.rtlnieuws.nl/lifestyle/gezin/artikel/4610136/sportclubs-selectie-kinderen-wel-niet>
- De Bruijn, A. (2018, 17 januari). *Deze Dag Toen: Lance Armstrong bekent dopinggebruik*. Geraadpleegd op 26 oktober 2020, van <https://www.nporadio1.nl/homepage/7734-deze-dag-toen-lance-armstrong-bekent-dopinggebruik>
- De Jong, D., & Blom, S. (2020, 29 juni). *Actie om racisme en discriminatie in de sport te bestrijden*. Geraadpleegd op 21 december 2020, van <https://amsterdam.groenlinks.nl/nieuws/actie-om-racisme-en-discriminatie-de-sport-te-bestrijden>
- De Zeeuw, J. (2019, 9 december) *Hoeveel moet je als 65-plusser bewegen om gezond te blijven?* Geraadpleegd op 6 oktober 2020, van <https://www.allesoversport.nl/artikel/hoeveel-moet-je-als-65-plusser-bewegen-om-gezond-te-blijven/>
- Dubbink, W. (2017, 14 september). *Doping in de sport symboliseert het einde van de civilisatie*. Geraadpleegd op 26 oktober 2020, van <https://www.socialevraagstukken.nl/doping-in-de-sport-symboliseert-het-einde-van-de-civilisatie/>
- Eenzaamheid.nl (2019, 24 januari). *Oorzaken van eenzaamheid*. Geraadpleegd op 3 november 2020, van <https://www.eenzaam.nl/over-eenzaamheid/oorzaken-van-eenzaamheid>
- Fennema, M. (2020, 16 juni). *Opinie: Racisme mag nooit verboden worden*. Geraadpleegd op 21 december 2020, van <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/opinie-racisme-mag-nooit-verboden-worden~b70fc4c1/>
- Hiemstra, A. (2019, 27 november). *U bent nooit te oud om (weer) te bewegen*. Geraadpleegd op 6 oktober 2020, van <https://www.allesoversport.nl/artikel/u-bent-nooit-te-oud-om-weer-te-bewegen/>
- Institute for Positive Health (z.d.) *Positieve gezondheid, hoe is het ontstaan?* Geraadpleegd op 29 september 2020, van <https://iph.nl/positieve-gezondheid/hoe-is-het-ontstaan/>

- Janssen, B. (2020, 2 augustus). *Moeder turnster spreekt zich uit: 'Topturnen zou verboden moeten worden'*. Geraadpleegd op 26 december 2020, van <https://www.linda.nl/nieuws/sport/moeder-turnster-topturnen-zou-verboden-moeten-worden/>
- KNVB Media. (2019, 10 mei). *Gelijke kansen jeugdvoetbal: de onvoorziene gevolgen van vroegselecteren*. Geraadpleegd op 1 december 2020, van <https://www.knvb.nl/nieuws/assist-trainers/assist-trainers/55303/de-onvoorziene-gevolgen-van-te-vroeg-selecteren>
- Laanen, J. (2018, 26 februari). *BRENG PARALYMPISCHE EN OLYMPISCHE SPELEN DICHTER BIJ ELKAAR*. Geraadpleegd op 10 november 2020, van <https://www.bnr.nl/programmas/hemmen/10340250/breng-paralympische-en-olympische-spielen-dichter-bij-elkaar>
- Loesje. (2013, 19 november). *Gezond: niet sporten met tegenzin*. Geraadpleegd op 26 december 2020, van https://www.loesje.nl/posters/overig-0509_0/
- Mulcahy, G. (2017, 23 september). *"Sport has the power to change the world" – Nelson Mandela*. Geraadpleegd op 21 december, van <https://www.paradigmsports.ca/sport-power-change-world-nelson-mandela/>
- Myjer, J. (2019, 3 februari). *Selectie* [Facebook]. Geraadpleegd op 1 december 2020, van [https://www.facebook.com/jochem.myjer/posts/2083216178438530?_xts__\[0\]=68.ARB73xiWB6ojzqLb0ctrluqagloE_ajOCsPwQ29AoZWBTvrUOKGQXZRLjWTB9D-yUxMkcyQgp-mBqcPru-Sgh-SAMB6zAGb00-7x_JijGof3HMnaAuchD49nTS_MDp4eS7NXqaJqIjbcVHBOBujuXlzpKSetbJ7JR7U4euKO4F19i1w-7Bfc0didncZ_4sqH8sbW4PAASwla0JkaVBoiW_ZE-g10j_PA8DCwIOyD5lhZN-HAha7VLzPPx23IYQe64I_c5TVAK9PCI9pJCxIO1s8j90YnDmFMHRWGn04oiSVK9aVd36fM06kNJAFZGfHestquHS_p9g-4dtQUoZslhW7dg](https://www.facebook.com/jochem.myjer/posts/2083216178438530?_xts__[0]=68.ARB73xiWB6ojzqLb0ctrluqagloE_ajOCsPwQ29AoZWBTvrUOKGQXZRLjWTB9D-yUxMkcyQgp-mBqcPru-Sgh-SAMB6zAGb00-7x_JijGof3HMnaAuchD49nTS_MDp4eS7NXqaJqIjbcVHBOBujuXlzpKSetbJ7JR7U4euKO4F19i1w-7Bfc0didncZ_4sqH8sbW4PAASwla0JkaVBoiW_ZE-g10j_PA8DCwIOyD5lhZN-HAha7VLzPPx23IYQe64I_c5TVAK9PCI9pJCxIO1s8j90YnDmFMHRWGn04oiSVK9aVd36fM06kNJAFZGfHestquHS_p9g-4dtQUoZslhW7dg)
- NOS. (2015, 24 juli). *'Meer dan tien procent gebruikt doping'*. Geraadpleegd op 26 oktober 2020, van <https://nos.nl/artikel/2048630-meer-dan-tien-procent-gebruikt-doping.html>
- Ofiers, M. (2016, 25 november). *'Sport is sowieso oneerlijk'*. Geraadpleegd op 20 oktober 2020, van <https://vumagazine.nl/sport-is-sowieso-oneerlijk>
- Rutten, S. (2014, 2 december). *Vijf tips voor het IOC*. Geraadpleegd op 3 november 2020, van <https://www.sportknowhowxl.nl/nieuws-en-achtergronden/open-podium/item/96655/vijf-tips-voor-het-ioc>
- Scherder, E. (2013, 9 oktober). *Waarom zouden ouderen vaker moeten hardlopen? Prof. Dr. Erik Scherder (3/5)* [videobestand]. Geraadpleegd op 6 oktober 2020, van https://www.youtube.com/watch?v=0L4FI9AY9RU&feature=emb_title
- Scholten, E. (2020, 10 oktober). *Topsport vraagt offers. Maar is het normaal om al die al van kinderen te vragen?* Geraadpleegd op 26 december 2020, van <https://www.trouw.nl/leven/topsport-vraagt-offers-maar-is-het-normaal-om-die-al-van-kinderen-te-vragen~be4fd14f/>
- TOS-Actief. (2016, 12 mei). *SELECTEREN BIJ JONGSTE JEUGD "ONZIN"!* Geraadpleegd op 1 december 2020, van <https://www.tos-actief.nl/525/146/selecteren-bij-jongste-jeugd-onzin/>

- Van de Wal, M. (2020, 16 juni). *Racisme in de sport: tijd voor verandering #34*. Geraadpleegd op 21 december 2020, van <https://www.nlsportpsycholoog.nl/blog/racisme-in-de-sport/>
- Van den Beemt, N. (2017, 2 maart). *Turnen & Gym bieden de perfecte basis!* Geraadpleegd op 26 december 2020, van <https://kleurenturnen.nl/2017/03/02/turnen-gym-bieden-de-perfecte-basis/>
- Van der Gaag, S. (z.d.-a) *Heeft de jacht op doping wel zin?* Geraadpleegd op 20 oktober 2020, van <https://npofocus.nl/artikel/7499/heeft-de-jacht-op-doping-wel-zin>
- Van der Gaag, S. (z.d.-b). *Welke sporters strijden tegen racisme?* Geraadpleegd op 21 december 2020, van <https://npofocus.nl/artikel/7468/wordt-er-genoege-gedaan-tegen-racisme-in-de-sport>
- Van Holland, G. (2013, 7 november). *Dopingbestrijding weggegooid geld*. Geraadpleegd op 20 oktober 2020, van <https://guusvanholland.com/tag/matchfixing/>
- Veenbrink, N. (2018, 18 mei). *“Selectiebeleid is oneerlijk.”* Geraadpleegd op 1 december 2020, van https://sportplezier.nl/content/2018/05/180522_selectiebeleid
- Velthuis, R. (2010, 18 januari). *Sport is per definitie oneerlijk, net zoals het leven*. Geraadpleegd op 20 oktober 2020, van <https://www.trouw.nl/nieuws/sport-is-per-definitie-oneerlijk-net-als-het-leven~b80679c9/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
- Velthuis, R. (2016, 14 september). *Paralympische en Olympische Spelen zijn onvergelijkbaar*. Geraadpleegd op 3 november 2020, van <https://www.trouw.nl/nieuws/paralympische-en-olympische-spelen-zijn-onvergelijkbaar~b0a549ef/>
- Vissers, W. (2020, 25 oktober). *‘Selecteer jeugdige talenten niet te jong. De Messi’s komen toch wel bovendrijven.’* Geraadpleegd op 1 december 2020, van <https://www.volkskrant.nl/sport/selecteer-jeugdige-talenten-niet-te-jong-de-messi-s-komen-toch-wel-bovendrijven~b9a14a69/>
- Waldinger, R. (2016, 25 januari). *What makes a good life? Lessons from the longest study on happiness* [videobestand]. Geraadpleegd op 6 oktober 2020, van <https://www.youtube.com/watch?v=8KkKuTCFvzI&feature=youtu.be>